

ARKTISK INSTITUT

L. E. Bruuns Vej 10 · 2920 Charlottenlund · Denmark

TELEFON: ORDRUP 543 · GIRO 81560

Årsrapport 1978.

Denne rapport til Bestyrelsen må ses i forbindelse med den omfattende rapport af 6. januar 1978 for tiden maj 1976 til 31/12 1977.

Denne årsrapport er ikke beregnet på offentliggørelse.

Arktisk Instituts forhold.

For finansåret 1/4 1977 til 31/12 1978 modtog AI for første gang intet statstilskud.

Der har på AIs initiativ været afholdt et møde imellem AIs sekretær og "Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland"'s (KVUG) formand, Professor Isi Foighel, samt Landsdommer Henning Brøndsted, som er medlem af KVUG. Der drøftedes forskellige muligheder for fællesskab, derunder navnlig fælles lokaliteter, under forudsætning af AIs fortsatte status som privat selvejende institution. Der var en positiv indstilling til sagen fra KVUGs side, idet man ikke nærer ønske om at begrænse AIs integritet, men gerne ser et positivt samarbejde. Lokalefællesskab lader sig imidlertid tilsyneladende ikke gennemføre for tiden.

Projektet "Grønlands Befolkningshistorie ca 1800- 1930".

På en bevilling fra "Det kgl. Grønlandsfond" ansattes 1. marts 1978 cand. mag. Kirsten Elisabeth Caning til at undersøge mulighederne for at arbejde videre med de personalhistoriske undersøgelser, der tidligere var udført i Arktisk Institut. Efter en gennemgang af trykt og utrykt materiale til grønlandsk personalhistorie udformedes rammerne for et forskningsprojekt, der tager sigte på at veregistrere hele den grønlandske befolkning fra ca. 1800 til 1930 på en sådan måde, at materialet både kan eftervise slægtslinier og kan bearbejdes statistisk. "Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd" har bevilget penge til iværksættelse af en del af projektet, der omfatter udskrivning af kildematerialet fra Diskobugtområdet, som formentlig vil vare et år.

Det bevilgede beløb er 187.500 kr. , hvoraf ca. 56.000 kr til studenterhjælp, ca. 20.000 kr til kontorhold, materialer og lgn, og resten er løn til projektlederen, Fru Caning. Arbejdet er gået igang, og der er opnået et godt samarbejde med Landsarkivet og Kirkeministeriet om brug af kirkebøger.

Arktisk Instituts personale.

Følgende medarbejdere har været eller er beskæftiget i AI i 1978:

N.O.Christensen	hele året og fortsat	Sekretær
Annelise Wern	" " " "	1/2 kontorass. Timel.
Hans Ebbesen	" " " "	Fotosaml. gnsn. 50 t. mdl.
Jane Christensen	Okt 1977- maj 1978	Bibl. ca 20 t. mdl.
Niels Chr. Engelsborg	5/1-30/6 1978	" " 40 t. "
Kirsten Elisabeth Caning	20/2- 15/9	Forskningsprojekt, fuldtid.

Kraemer Hus.

Udgifterne ved driften, som deles lige med "Det grønlandske Selskab", udgjorde for AI for 1978: ca 12.500 kr.

Fru Erna Skaarup fortsætter med rengøringsarbejde mv som hidtil, men for at bevare hendes arbejdskraft har det været nødvendigt at ændre vilkårene. Hun har etableret sig som momsregistreret firma, som modtager godt 1000 kr pr md incl moms, dvs godt 500 kr for Als vedkommende. I hvert fald en del af momsen kan vi fratrække over vort fotosalg; hvor meget forhandles for tiden med toldvæsenet. Rengøringsudgiften er herefter ca 5.900 kr p a incl. moms og steget omkring 2.500 kr, men heraf er ca det halve moms.

Husets udvendige vedligeholdelse: Ingen bemærkninger.

Husets indvendige vedligeholdelse:

Den i forrige årsrapport omtalte indretning af det store kælderrum som "sikkerhedsrum" er gennemført. Udgiften var 15.220,40 kr, som er ydet af "Kraemers Grønlandsfond" som ekstraordinært tilskud.

Biblioteket:

De to unge, som var ansat i biblioteket på timebetaling, Jane Christensen og Engelsborg, forlod os, den ene fordi hun fik en stilling inden for sit fag, den anden fordi han fik tilbudt bedre studenterarbejde. Siden sommerferien har vi ikke haft lønnet medhjælp i biblioteket. Fru Grete Grüner, som er uddannet bibliotekar, interesserer sig for vort bibliotek og er siden efteråret kommet jævnligt på frivillig basis og søgt at registrere indkommet materiale.

Da biblioteket viser sig kun at blive benyttet ganske sporadisk, og da vi, som omtalt andetsteds, er gået igang med et omfattende videnskabeligt projekt, som det har kostet meget arbejde at få igang, har vi undladt at ansætte nyt personale. Vi overvejer dog nu atter at ansætte en student på deltid.

Opstillingen af Scott Polar Institute's kort blev påbegyndt og mange timers arbejde blev udført af de to nævnte studenter. Det er et meget stort arbejde, som det er ønskeligt at genoptage.

Fra Hr. Elon Petersen, Ansager; Dir. C.Sander, Herning; Fru Tove Agner, KHVN; fra Min. f. Grønland, samt fra forskellige fremmede universiteter og institutter er der modtaget boggaver.

Arkivet og Kortsamlingen.

Der er modtaget en del gaver og depoter til arkivet og fotosamlingen, hvoriblandt kan nævnes: Viceadmiral A.H.Vedel, Fru Pipaluk Freuchen, Trolles Legat v/ Oberstløjtnant Fritz Bistrup, Fru Elinor Bryld, Viceadmiral Sven Thostrup, Geodætass. Frede Madsen og stud.scient. Rene Forsberg, samt Nationalmuseet.

Fra Viceadmiral Sven Thostrup er modtaget en tegning af Gustav Thostrup. Fru Beate Kunwald og Hr. Georg Kunwald har foræret instituttet et af deres fader Kunstmaleren Cæsar Kunwald udført portrætmaleri af Eigil Knuth.

Billedarkivet.

AI sælger fotografier og reproduktionsretten til fotografier. I 1975 solgtes ca 50 stk, i 1976 ca 100 stk. I 1977 blev der solgt 285 fotos og i 1978 udgjorde salget 390 stk.

Salgene finder sted til private, forlag, tidsskrifter og museer i ind- og udland. Enkelte salg har fundet sted til dansk og fransk TV.

Det økonomiske resultat var i 1978 således:
Salg til private samt reproduktionsrettigheder ialt
Udgifter til fotoarbejde

Kr. 30.501,37
Kr. 12.462,30

Overskud

Kr. 18.039,07

Til fhv. Viceskoledirektør Hans Ebbesen er i 1978 udbetalt Kr 29.737,- i vederlag; Han arbejder udelukkende med fotosamlingen. Det er altså ikke muligt at få fotoafdelingen som helhed til at balancere eller

give overskud. Vore priser er hævet 20-25 % ved årsskiftet 1978-79, *men* konkurrencen fra "Kgl. Bibliotek" og "Nationalmuseet" er ubillig, da de kun tager sig betalt for fotoarbejdet. Dertil kommer, at mange bogtilrettelæggere og forlag her i landet endnu ikke anerkender værdien af antikvariske fotografier således, som det formodes at være tilfældet i nogle lande.

Det nævnte overskud på ca 18.000 kr er imidlertid indgået som bidrag til arbejdet med billedsamlingen. Der er i 1977 og 1978 nyregistreret ialt ca 900 fotografier, hvortil der er udarbejdet indgangskort i emnekartotek. Det tilstræbes ikke at registrere billeder uden, at der laves emnekartotekskort.

Det tilstræbes at forøge negativsamlingen med efterspurgte motiver, hvilket sker ved affotografering af foreliggende aftryk med vort polaro-
idanlæg.

Om Jette Bang-samlingen har der været afholdt møde med best. for Jette Bangs fond. Vi håber at kunne bevare samlingen her.

Avisudklip.

Desværre indkommer der ikke så mange udklip som tidligere - det er navnlig Min f. Grl. som svigter. En sådan samling er nyttig, selvom den kun benyttes med års mellemrum, og da det formentlig er den eneste samling, som regelmæssigt igennem mange år er tilført en betydelig del af al avis-
omtale af grønlandske forhold, må det beklages, at tilgangen svigter. Det vil kun være et beskedent arbejde for MfG at aflevere udklip hertil.

Vi modtager fortsat de fleste grønlandske lokalaviser; hvor samling heraf er betydelig og nogenlunde vel organiseret.

Udgivelser.

Acta Arctica: Fasc. XX er udgivet i 1978: Jean Just: "Taxonomy, Biology and Evolution of the Circunarctic Genus Acanthonotozoma etc.".

C.A.Reitzel står for salget.

Danish Arctic Research: Der har ikke været kræfter til at genoptage udgivelsen.

Det ville være ønskeligt at få klarlagt, hvor stort behovet er for denne publikation, så at der evt. kan søges særskilt bevilling el. støtte.

Andre funktioner :

AI har som ifjor for "Gentofte Fortsættelseskursus" haft en foredragsrække om Grønland. Tilslutningen er fortsat særdeles god.

Der henvises til sidste års rapport, idet forholdene er uændret fsv. ang: Scoresbysundkomiteen, Dansk-Grønlandsk Kulturfond, Grønlandske Kvindeforeninger, Diverse internationale institutter og sammenslutninger, Dansk Samvirke (Danmarksposten), Gentofte Grønlandskomite, Dansk Selskab for medicinsk forskning i Grl., Sirius Patruljens forening.

Sekretæren har deltaget i en af "Centre d'Etudes Arctique" (Malûrie) arrangeret konference i Paris for "Northern Libraries".

AI har beskæftiget sig med aktiviteter i anl. af Knud Rasmussens 100-årsdag 7/6 1979, derunder med rejsningen af en varde på Danske-øen i Hudson-bugten eller evt. i Repulse Bay.

AI har knyttet nærmere kontakt med "Trolles Legat".

AI har hidtil for "Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg" opbevaret en stor samling af Andreas Kornerups tegninger. Museet har på anfordring fået dem tilbage - desværre.

"Ib Galsmar Aps", som driver kursusvirksomhed i "Systematisk Problembehandling ved Nytænkning" har afholdt et møde i AI, hvortil AI havde inviteret en gruppe herboende Grønlændere og nogle få andre. Man ønskede at undersøge, om emnet kunne have interesse for Grønland. Mødet efterfulgtes af et kursus arrangeret i Århus af "Grønlands Oplysningsforbund". Det blev en succes, og man tør håbe, at AI har været med til at tage et godt initiativ.

Økonomien.

Der henvises til det fremlagte foreløbige driftsregnskab for 1978, hvoraf også ydede fondstilskud fremgår.

"Bikuben" har givet tilsagn om et tilskud på 30.000 kr hvert år i 5 år, og "Augustinus Fond" har erklæret at ville stille sig velvilligt til at yde et tilsvarende beløb også for de følgende 4 år.

Fra Staten er som allerede nævnt intet modtaget i 1978, men der påregnes søgt igen for 1979.

Arktisk Institut, den 13 februar 1979

N.O.Christensen